

RUTH 1

INTRODUCTION...

- **ANG BUG-OS NGA KATUYUAN SANG DIOS**

- o Amon handom nga itudlo sa inyo ang bilog nga Biblia - halin sa Genesis hasta sa Pahayag
- o **Acts 20:27** – “Kay wala gid ako sing may gintago sa inyo parte sa bug-os nga katuyuan kag plano sang Dios.”
- o Natapos na kita sa Hukom - kag subong magapadayon kita sa libro sang Ruth...
- o Natapos naman naton ang 5 ka 'libro sang Kasuguan' halin sa Genesis hasta sa Deuteronomio...
- o Ang Ruth ang ikatatlo sa dose ka libro parte sa istorya sang Israel sa Daan nga Kasugtanan...

- **ANG LIBRO SANG RUTH...**

- o Wala kita kahibalo kon sin-o ang nagsulat sang libro - pero damo may nagasiling nga si Samuel...
 - Ang libro sang Ruth natabo sang tion sang libro nga Hukom...
 - Ang Israel nagapagusto lang himo sang ila luyag nga himuon - **Judges 21:25**...
 - Kag ang libro sang Hukom nagapakita kon paano naguba ang Israel bilang isa ka nasyon...
 - Ang libro sang Ruth nagapakita kon paano maguba ang isa ka pamilya...
 - Kag kon paano ginbalik sang Ginoo ang ini nga pamilya!
- o Ang libro sang Ruth isa sa may pinakanami nga istorya parte sa paghigugma...
 - Ang bilog nga istorya 'nagapakita' sang paghigugma ni Jesus kag sa simbahan...
 - Gani ang Ruth isa sa pinakabaskog nga libro sa Daan nga Kasugtanan!
- o Ang Libro sang Ruth isa sa duha ka libro sa Biblia nga ginngalanan halin sa babayi...
 - Si Ruth ang lola sang lola ni Haring David...
 - Kag isa sa apat ka babayi nga nasulat sa lista sang mga kaliwat ni Jesus - **Matthew 1:5**...

- **THE OUTLINE OF RUTH...**

- o May ara sang 4 ka chapter / 85 ka verse – ang libro sang **Ruth**...
- o Tun-an naton ang isa ka chapter kada semana (*1 kabulan*) - tungod importante gid nga libro ang Ruth...
- o **Chapters 1** - INTRODUCTION - the background of the Love Story
- o **Chapter 2** - THE HERO OF THE STORY - the introduction of Boaz - the kinsman redeemer...
- o **Chapter 3** - THE MATCHMAKER - Naomi tells Ruth how to get to know Boaz
- o **Chapter 4** - THE PROBLEM / THE MARRIAGE - the climax and conclusion of the Love Story!

THE INTRODUCTION TO THE LOVE STORY... (3 KA BUTANG)

- **1st - ANG KABUDLAYAN SA PAGESUGOD... VS. 1-5 BASAHA: RUTH 1:1-5**
 - o 1st - Nag-abot ang tig-gulutom sa Israel... vs. 1

- Wala diri nahambal kon sang san-o gid nag-abot ang gutom - basi isa ini sa resulta sang pagrebelde sang Israel...
- Ang sulit-sulit nga pagpakasala sa libro sang Hukom nagdala sang pagtilaw sa mga Israelinhon...
- Kag ang resulta - indi magpa-ulan ang Ginoo - mangin halinan ini sang gutom...
- **Leviticus 26:19** - “Dulaon ko ang ginapabugal ninyo nga gahom. Indi ko gid pagpaulanon, gani magatig-a gid ang inyo mga duta.”
- **Kabalo ang Ginoo kon paano kuhaon ang aton atensyon - isa sa pinakanami nga paagi amo ang pagkaon...**
- **Kon busog kita / wala nagakinahanglan - mangin bugalon kita - indi magsapak sa Ginoo...**
- **Deuteronomio 31:20** - “Dal-on ko sila sa maayo kag mapatubason nga duta^[a] nga ginsumpa ko nga ihatag sa ila mga katigulangan. Didto magakabuhi sila nga mabuganaon; magakaon sila sang tanan nga pagkaon nga luyag nila, kag mabusog gid sila. Pero magabiya sila sa akon kag magasimba sa iban nga mga dios. Lapason nila ang akon kasugtanan.”
- **Gani pasugtan sang Ginoo ang 'tig-gulutom' sa aton - wala pagkaon / wala kuwarta...**
- **Ginasilotan Niya kita sa aton sala - indi tungod akig Siya - kundi tungod ginahigugma kita sang Dios...**
- **Handom sang Ginoo nga tudluan kita - nga Iya mga bata - kon paano magkabuhi nga putli!**
- o 2nd - Si Elimelec (*ang Ginoo ang akon Hari*) nga taga-Betlehem - nagkadto sa Moab... vs. 2-5
 - Betlehem buot silingon - ‘balay sang tinapay’ - ang Moab duta nga ginpakamalaot sang Dios...
 - Ginbayaan Elimelec ang ‘balay sang tinapay’ para magpangita sang pagkaon sa ginpakamalaot nga duta...
 - Tungod nagapati siya nga ang kalibutan mas maayo nga lugar para ngayo-an bulig sang sa Ginoo...
 - **Kalabanan nga nagakatabo imbes nga magdalagan sa Ginoo sa tion sang kabudlayan - nagadalagan kita ya sa kalibutan...**
 - **Kon pamatian naton ang ihambal sang kalibutan - basi makita naton ang intsakto nga sabat...**
 - **Pero sa ulihi marealisar naton nga ginbayaan lang naton ang bugay sang Ginoo...**
 - **Kag ang aton kabuhi mangin malaot - resulta kon malayo kita sa Ginoo!**
 - Gin-upod ni Elimelec ang iya bug-os nga pamilya...
 - Si Noemi (**Pleasant**) / kag ang ila duha ka anak si Malon (*masakiton*) kag si Kilion (**failing**)...
 - Pero samtang ara sila sa Moab - napatay si Elimelec - nabilin si Naomi kag ang ila duha ka anak...
 - Sang ulihi nagpangasawa ang ila mga anak sang Moabnon...
 - Ginapakasalan ni Kilion si Orpah (**strong neck**) kag si Malon ginpakasalan si Ruth (**Friendship**)...
 - Ginpakamalaot ang nasyon nga Moab - tungod sa sala ni Balaam - **Deuteronomio 23:3...**

- Indi sila dapat pagbuligan sang Israel - kag indi man sila dapat magpakasal sa ila...
- Ang resulta kon magkabuhi kita para sa kalibutan - pagsakripisyo sang aton mga kabataan...
- Kon nagakabuhi kita para sa kalibutan - sundon sang mga bata ang aton ehemplo...
- Makita bala sang mga kabataan nga ang aton atensiyon ara sa kalibutan
- Ukon makita nila nga ang aton kabuhi ara kay Jesus - kon Domingo lang ukon adlaw-adlaw
- Pagkaligad sang napuli katuig napatay man si Mahlon kag Kilion - gani si Noemi na lang ang nabilin...
 - Ginbayaan sang pamilya ang kasiguraduhan sang ginpromisa nga duta / nagpakasal sa mga indi tumuluo...
 - Malayo sa kabuhi nga gina ekspektar nila - kabaliskaran ang natabo!
 - Kon indi gani matabo ang mga butang nga gusto naton - ginabasol naton ang Ginoo...
 - Sala gid ni sang Ginoo - ngaa ginpasugtan niya nga matabo ini - indi ko na gusto ang Ginoo...
 - Pero ang matuod resulta ini sang aton sala nga mga desisyon - sala nga pagpili...
 - Kon magmasakit kita - ginabasol naton ini sa Ginoo...
 - Pero wala naton ginapinsar ang aton ginakabuhi sa pila katuig...
 - Kon wala kita kuwarta - ginabasol naton ang Ginoo tungod wala Siya nagahatag...
 - Pero wala naton ginapinsar nga gingasto naton ang kuwarta sa mga pagkabutang nga wala pulos...
- 2ND - ANG PAGBALIK SA ILA BALAY...VS. 6-13 **BASAHA: RUTH 1:6-13**
 - o 1st - Sang mabalitaan ni Noemi nga gindumdom sang GINOO ang iya katawhan... vs. 6-7
 - Posible nga natabo ini sang tion ni Gideon - **Hukom 6-7...**
 - Pagkatapos nga ginpadaog sang Ginoo ang Israel - si Gideon kag ang 300 ka mga tigulang...
 - Nagbalik ang pag-uswag sa Israel - tungod nagbalik sila sa Ginoo!
 - Gani nagpreparar si Noemi kag ang iya mga umagad sa paghalin sa Moab...
 - Mabalik sila sa Betlehem - balik sa lugar kon diin nila ginbayaan ang Ginoo!
 - Kon magdalagan kita sa kalibutan ukon magsalig sa aton kaugalingon...
 - Kon nagadamo na gid ang problema - kag kagamo sang aton kabuhi...
 - Simple lang ang sabat - balik kon diin ka naghalin - balik kay Jesus!
 - Wala Siya nagapalayo - ara lang Siya sa lugar kon diin ta Siya ginbayaan...
 - Nagahulat sa aton pagbalik - Siya lang gid ang sabat sa tanan naton nga problema!
 - **Santiago 1:17** - “Kay ang tanan nga maayo kag nagakabagay gid nga aton nabaton nagahalin sa Dios. Siya amo ang naghimo sang tanan nga butang sa langit nga nagahatag kasanag diri sa kalibutan. Kag bisan ini nga mga butang nagaliwat kag nagabaylo ang ila landong, ang Dios wala gid nagabaylo.”
 - o 2nd - Sang pakadto na sila - gusto ni Noemi nga magbalik na lang ang iya mga umagad sa ila iloy... vs. 8-13
 - Palangga ni Noemi ang iya mga umagad - pero narealisar niya nga wala sila sing maayo nga palaabuton sa iya...
 - Ang Kasuguan nagsiling nga obligado ang umagad nga magtiner sa pamilya sang ila bana...
 - **Deuteronomio 25:5** - “Ang iya asawa indi dapat magpamana sa iban luwas lang sa pamilya sang iya bana.”

- Ang asawa sang napatay nga tawo indi pwede magpakasal sa isa ka dumuluong...
- Dapat ikasal siya sa isa sa mga utod sang iya bana...
- Wala na bata nga lalaki si Noemi para ipakasal sa iya mga umagad - kag wala naman siya bana para makabata pa liwat!
 - Bisan magpakasal si Noemi sa sina nga adlaw - mahulat pa ang iya mga umagad nga magadalagko ang iya kabataan!
 - Wala na sing rason para magtiner ang iya mga umagad - kinahanglan nila maglakat kag mamana liwat...
 - Sa aton kultura - kon mag-asawa liwat ang balo - para sa aton kahuluya
 - Pero kon ang balo wala pa makalab-ot 60 ang edad - hambal sang Biblia pwede sila kapamana liwat...
 - **II Timothy 5:14** - “Maayo pa nga ang mga balo nga ini nga bataon pa magpamana na lang liwat kag magpamata, kag mag-atipan sang ila pamilya, agod nga wala sing ihambal ang mga tawo nga nagakontra sa aton.”
 - Ang rason kay basi magatinamad sila tungod madamo ang ila tion
 - **I Timoteo 5:13** - “Luwas sina, magatinamad ang mga balo nga bataon pa kag magasagi na lang pamalay-balay. Kag ang malain pa gid, magakutsokutso kag magapasilabot sila sa iban, kag magaestorya sang mga butang nga indi dapat estoryahan.”
- Dako ini nga pagtuo para kay Noemi...
 - Buot sini silingon wala na sang may mabilin sa iya pamilya - wala na sang may maatipan sa iya...
 - Pero natun-an ni Noemi nga indi magdepende sa pamilya / nasyon kundi sa Ginoo!
 - Kon nagadepende kita sa aton pamilya / suporta sang gobyerno...
 - Sa ulihi matun-an naton nga indi ini naton masaligan...
 - Kalabanan ang pamilya nga ginapangayoan naton bulig - gapangayo man bulig sa aton...
 - Kag kalabanan sa gobyerno mga kawatan!
 - Bisan maayo ukon malain ang ekonomiya - tion sang tig-alani ukon tig-gulutom...
 - Bisan ano pa ang matabo - nagpromisa ang Ginoo nga maghatag sang aton tanan nga kinahanglanon... pagkaon / bayo...
 - **Salmo 37:25** – “Wala pa ako makakita nga ang mga matarong ginpabay-an sang *Ginoo* ukon ang ila mga kabataan nagapangayo-ngayo sang pagkaon.”
- **3RD - ANG PROMISA NI RUTH...VS. 14-22** **BASAHA: RUTH 1:14-22**
 - o 1st - Indi gusto bayaan ni Oprah kag Ruth si Noemi... vs. 14
 - Pero may pagpili sila - hapos nga kabuhi / ukon budlay nga kabuhi upod si Noemi...
 - Gusto bala nila magbalik sa ila lugar - sa Moab / ukon sa kadto sa Israel...
 - Gusto bala nila magbalik sa malaot nga pagkabuhi / ukon padayon lakat upod ang Ginoo...
 - Masubo lang kay ginpili ni Oprah nga maglakat - naghibi siya upod kay Noemi...
 - Dayon naglakat siya kag nagbalik sa iya pamilya / kag sa iya dios-dios...
 - Sa ulihi ginpili niya ang kalibutan sang sa kabuhi nga wala sing katapusan upod ang Ginoo sa langit...
 - Indi ka makakadto sa duha ka lugar nga dungan - indi ka man makasimba sa duha ka butang
 - **Mateo 6:24** - “Wala sing tawo nga makaalagad sing dungan sa duha ka agalon...”
 - Pwede lang nga magalagas kita sa kalibutan - kag sa kabuhi diri
 - ukon maglagas kita sa Ginoo - magsimba kag maglagas sa Iya
 - o 2nd - Nagpabilin si Ruth kay Noemi - nag-upod siya kay Noemi kag indi gid maghalin... vs. 15-18

- Nagsiling si Noemi nga si Oprah nagbalik na sa iya mga kasimanwa / kag dios - upod ka sa iya...
 - Pero wala nag-upod si Ruth - kag naghatag siya sang pinakanami nga promisa sa Biblia...
 - **Kapila ko ini gingamit sa seremonya sang kasal...**
 - **Promisa ini nga nagapakita sang relasyon nga dapat may ara kita kay Jesus!**
- Bisan diin ka magkadto didto man ako makadto / bisan diin ka mag-estar didto man ako maestar / ang imo mga kasimanwa mangin akon man nga kasimanwa...
 - Wala na nakita ni Ruth ang iya kaugalingon bilang isa ka Moabnon - kundi bilang isa ka Judio...
 - Ruth was no longer considering herself a Moabite - she saw herself as a Jew...
 - **Kon pilion naton magsunod kay Jesus - buot silingon bayaan na naton ang aton pagkabuhi sang una...**
 - **Masunod kita kay Jesus kon diin Niya kita gusto magkadto - indi na kita parte sang kalibutan...**
 - **Hebreo 11:13-16** - “Gin-ako nila nga sila mga estranghero lang kag indi taga-diri sa sining kalibutan. Ang mga tawo nga nagahambal pareho sina nagapakilala lang nga ginapangita nila ang lugar nga puwede nila masiling nga ila gid Pero ang ila ginhimo, ginpalabi gid nila ang mas maayo nga lugar, kag ini wala sing iban kundi ang siyudad nga didto mismo sa langit.”
 - **Ang buot silingon man sina - nga magpalagyo kita sa mga tawo nga kilala naton antis naton ginbaton si Jesus**
 - **palagyo kita sa mga malain nga impluwensiya sa aton nga kabuhi - para makasugod kita liwat**
 - **Lucas 14:33** - “Amo man ina ang dapat ninyo nga himuon. Binagbinagon ninyo anay ang inyo pagsunod sa akon, kay kon indi ninyo pagbayaan ang tanan nga inyo ginapasulabi diri sa kalibutan, indi man kamo takos nga mangin akon sumulunod.”
- Ang imo Dios mangin akon man nga Dios...
 - Gintalikdan ni Ruth ang iya dios-dios - kag nagtuo sa matuod nga Dios!
 - **Kon magdesisyon kita nga magsunod kay Jesus - buot silingon nagapalayo kita sa religion**
 - **Kag kon nagdako kita sa religion - budlay para sa aton - kay naanad kita sa religion**
 - **Pero wala gahom ang religion - kundi ang relasyon lang naton sa Ginoo ang makaluwas sa aton**
- Kon diin ka mapatay, didto man ako mapatay - Kabay pa nga silutan ako sang GINOO sing puwerte gid kon magbulag ako sa imo!
 - Nagdesisyon si Ruth nga indi na siya maghalin - importante para sa iya ang relasyon
 - **Kon pilion naton magsunod kay Jesus - buot silingon wala na sang mas importante pa sang sa kay Jesus...**
 - **Ang pinakanami nga mahatag sang kalibutan - wala nagalawig...**
 - **10 ka milyon - mangin presidente sang Pilipinas - pila lang ka tuig madula na...**
 - **Pero ang ginpain ni Jesus para sa aton wala sing katapusan! Ngaa ibaylo naton ini sa mga butang nga wala nagadugay!**
- o 3rd - Indi ninyo ako pagtawga nga Noemi... vs. 19-22
 - Nagpadayon sa paglakat si Ruth kag Noemi hasta nga nakaabot sila sa Betlehem...
 - Pag-abot nila nagkinagula ang mga tawo - ‘si Noemi gid bala ini!’
 - **Pareho man kon may tupad balay kamo nga halin sa Manila / abroad para mag-obra...**
 - **Kon magpuli sila naga-istoryahanay ang mga tawo parte sa ila pag-abot...**
 - Nagsiling si Noemi sa ila nga tawgon siya Mara - buot silingon mapait...

- Naghalin siya nga kompleto - upod ang iya bana kag duha ka anak nga lalaki / pagbalik niya siya na lang...
- Ginpapait sang Dios ang iya kabuhi - indi na siya si Noemi nga pleasant...
- Pero ang wala makita ni Noemi nga nagbalik siya nga sobra pa ang iya dala...
- She had left full - with a husband and two sons / and come back empty...
- The Almighty had made life 'bitter' for her - she was no longer Naomi/pleasant...
- But what Naomi did not see - was she came back with far more than she left with...
- Nagbalik siya upod kay Ruth -isa sa pinakabaskog nga babayi sa history
 - Too often we focus on the negative - and as a result miss what God is doing...
 - Anytime we get our eyes off Jesus and onto our circumstances we are in trouble...
 - If we focus what is happening around us: money (*or lack of*), or our job (*or lack of*)...
 - We are bound to be overwhelmed – filled with doubt and fear...
 - It is when we keep our eyes on Jesus that we see this great truth...
 - **II Corinto 4:18** – “Kay wala namon ginapasulabi ang mga butang nga amon makita diri sa kalibutan, kundi ginapasulabi namon ang mga butang nga indi makita. Kay ang mga butang nga makita umalagi lang, pero ang mga butang nga indi makita wala sing katapusan.”